**Klimato ir verslo ministerija**

# Pranešimo apie Potvarkio, kuriuo iš dalies keičiamas Potvarkis (2021:1002) dėl mokesčių už šiukšlinimą, projektą Europos Komisijai pagal Direktyvą (ES) 2015/1535 priedas

**Potvarkis, kuriuo iš dalies keičiamas Potvarkis (2021:1002) dėl mokesčių už šiukšlinimą**

Atsižvelgdama į Potvarkį (2021:1002) dėl mokesčių už šiukšlinimą[1], Vyriausybė[2] nurodo:

*kad* 8–10, 12, 13, 15 ir 28 straipsniai nebetaikomi,

*kad* įterpiami devyni nauji straipsniai, t. y. 8–10, 12, 13–13b, 15 ir 28 straipsniai, išdėstomi taip, kaip nurodyta toliau.

**8 straipsnis.** Gamintojai Švedijos aplinkos apsaugos agentūrai kasmet moka mokestį už šiukšlinimą, jei jie Švedijos rinkai pateikia:

1) puodelių vienkartinius plastikinius dangtelius;
2) lankstų vyniojamąjį popierių;
3) maisto dėžutes, kurios yra vienkartiniai plastikiniai gaminiai;
4) puodelius, kurie yra vienkartiniai plastikiniai gaminiai;
5) plastikinius gėrimų butelius, kurių talpa mažesnė kaip 0,6 litro;
6) gėrimų tarą, išskyrus plastikinius gėrimų butelius, kurių talpa mažesnė kaip 0,6 litro;
7) tabako gaminius su filtrais;
8) filtrus;
9) lengvuosius plastikinius pirkinių maišelius;
10) balionus ar
11) drėgnas servetėles.

[1] Naujausia Potvarkio (2022:1425) 15 straipsnio formuluotė.

[2] Žr. 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/904 dėl tam tikrų plastikinių gaminių poveikio aplinkai mažinimo (pradinė redakcija). Taip pat žr. 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarka.

**9 straipsnis.** Mokestis už šiukšlinimą imamas kaip kintamas mokestis už gaminius ir fiksuotas metinis mokestis.

1. Mokestį už gaminius moka:

a) nuo 2024 m. – 8 straipsnio 1–4 ir 6–8 dalyse nurodytų gaminių gamintojai; ir

b) nuo 2025 m. – 8 straipsnio 10 ir 11 dalyse nurodytų gaminių gamintojai.

2. Metinį mokestį moka:

a) nuo 2023 m. – 8 straipsnio 1–9 dalyse nurodytų gaminių gamintojai; ir

b) nuo 2025 m. – 8 straipsnio 10 ir 11 dalyse nurodytų gaminių gamintojai.

Mokesčiai už gaminius mokami pagal Švedijos aplinkos apsaugos agentūros taisykles, kurios priimtos pagal 14 straipsnį. Metiniai mokesčiai mokami pagal 16–18 straipsnius.

**10 straipsnis.** Mokestis už gaminį padengia šias išlaidas, patirtas už:

1) šiukšlių, kurios susidaro iš 8 straipsnio 1–4, 6–8, 10 ir 11 dalyse nurodytų vienkartinių gaminių, valymą tose vietose, kuriose savivaldybė yra atsakinga už valymą pagal Įstatymą (1998:814), kuriame pateikiamos specialios nuostatos dėl gatvių valymo ir ženklinimo;

2) 1 dalyje nurodytos veiklos administravimą ir planavimą;

3) duomenų, kurie turi būti teikiami pagal šį potvarkį ar taisykles, priimtas pagal šį potvarkį, rinkimą ir teikimą; ir

4) informacijos teikimą, kad būtų sumažintas neigiamas vienkartinių plastikinių gaminių šiukšlių poveikis aplinkai.

Mokestis už gaminį neapima kranto pakrantėse išplautų šiukšlių valymo išlaidų.

**12 straipsnis.** Mokesčio už gaminius dydį nustato Švedijos aplinkos apsaugos agentūra pagal 14 straipsnį priimtose taisyklėse.

Mokestis už gaminius nustatomas pagal 13 straipsnį savivaldybių patirtas išlaidas paskirstant pagal gaminių kategorijas, kurioms taikomas mokestis už gaminį pagal 9 straipsnį. Išlaidos paskirstomos remiantis bendro elementų skaičiaus, išmatuoto atliekant šiukšlių tyrimą, kuris turi būti atliekamas pagal 31 straipsnį, priskirtiną kiekvienai gaminių kategorijai, dalimi. Vėliau išlaidos už kiekvieną gaminių kategoriją paskirstomos pagal kiekvieną atskirą gaminių kategoriją, padalijant išlaidas iš bendro praėjusiais kalendoriniais metais Švedijos rinkai pateiktų gaminių, priskiriamų tam tikrai gaminių kategorijai, skaičiaus.

**13 straipsnis.** Savivaldybių patiriamos išlaidos nustatomos remiantis:

1) išlaidų, apie kurias savivaldybės praneša pagal 28 straipsnio 1 ir 2 dalis, dalimis, kurios priskirtinos 8 straipsnio 1–4 dalyse, 6–8, 10 ir 11 dalyse nurodytų vienkartinių gaminių išlaidoms, apskaičiuotoms remiantis atitinkamos gaminių kategorijos dalimi esant bendram šiukšlių, išmestų pagal šiukšlių tyrimą, kuris turi būti atliktas pagal 31 straipsnį, skaičiui; ir

2) Švedijos aplinkos apsaugos agentūros vertinimu, ar išlaidos, kurias savivaldybė nurodo pagal 28 straipsnio 1 ir 2 dalis, yra per didelės, atsižvelgiant į gyventojų skaičių, gyventojų tankumą, turizmą ir kitus veiksnius, kurie gali turėti įtakos savivaldybės šiukšlinimo išlaidoms.

**13a straipsnis.** Švedijos aplinkos apsaugos agentūra savo interneto svetainėje apibūdina metodą, taikytą savivaldybių išlaidoms įvertinti, kaip nurodyta 13 straipsnio 2 dalyje.

**13b straipsnis.** Prieš nustatant savivaldybių išlaidas pagal 13 straipsnį, savivaldybėms ir gamintojams suteikiama galimybė pateikti pastabas dėl Švedijos aplinkos apsaugos agentūros atlikto išlaidų apskaičiavimo rezultatų.

**15 straipsnis.** Mokesčio už gaminius suma, kurią turi sumokėti kiekvienas gamintojas, apskaičiuojama remiantis pateikta informacija apie gaminių, kuriuos gamintojas pateikė Švedijos rinkai praėjusiais kalendoriniais metais, skaičių:

1) pagal Potvarkio (2022:1274) dėl gamintojo atsakomybės už pakuotes 11 skyriaus 1 ir 2 straipsnius;

2) pagal Potvarkio (2021:998) dėl gamintojo atsakomybės už tam tikrus tabako gaminius ir filtrus 36 straipsnį;

3) pagal Potvarkio (2021:999) dėl gamintojo atsakomybės už balionus 18 straipsnį; ir

4) pagal Potvarkio (2021:1000) dėl gamintojo atsakomybės už drėgnas servetėles 19 straipsnį.

**28 straipsnis.** Iki kiekvienų metų kovo 31 d. savivaldybės Švedijos aplinkos apsaugos agentūrai pateikia:

1) išlaidas, kurias savivaldybė praėjusiais metais patyrė valydama šiukšles tose vietose, kuriose savivaldybė yra atsakinga už valymą pagal Įstatymą (1998:814), kuriame pateikiamos specialios nuostatos dėl gatvių valymo ir ženklinimo;

2) praėjusiais metais savivaldybės patirtas išlaidas, susijusias su:

a) 1 dalyje nurodytos veiklos administravimu ir planavimu,

b) duomenų, kurie turi būti teikiami pagal šį potvarkį ar taisykles, priimtas pagal šį potvarkį, rinkimu ir teikimu bei

c) informacijos teikimu, siekiant sumažinti neigiamą vienkartinių plastikinių gaminių šiukšlių poveikį aplinkai; ir

3) surinktų cigarečių nuorūkų svorio įvertį kilogramais.

_____

Šis potvarkis įsigalioja 2024 m. kovo 26 d.